

Koper, 23.8.2017

ZADEVA: Odgovor na dopis VZMD z dne 22.8.2017

V zvezi z dopisom delničarja VZMD z dne 22.8.2017, v katerem ta naproša upravo družbe, da se opredeli do navedb, ki so jih predstavniki delničarja SDH predstavili na 28. skupščini družbe dne 30.6.2017 in ki izhajajo iz študije, ki jo je naročil delničar SDH, uprava družbe podaja sledeči komentar.

S strani delničarja SDH smo prejeli študijo »Port of Koper – Economic Analysis and Economic Opportunity«, ki jo je pripravila svetovalna agencija McKinsey. Študija se ne posveča obravnavanju in ugotovitvam poslovanja zgolj za leto 2016, ampak za daljše časovno obdobje, od leta 2002 dalje. Iz ugotovitev študije ni razvidno, da bi v letu 2016 prišlo do kakršnihkoli negativnih odstopanj, ampak prav nasprotno - doseženi so bili rekordni poslovni rezultati - zato ugotovitve objektivno ne morejo biti podlaga za odločanje o razrešnici uprave.

Veseli nas, da študija izpostavlja številne pozitivne ugotovitve, ki na skupščini družbe niso bile omenjene:

- Študija potrjuje, da so ključni kazalniki poslovanja družbe in pristanišča nadpovprečni v primerjavi s pristaniškimi subjekti, ki jih avtorji študije uporabljajo za primerjavo, ter se v zadnjih letih bistveno izboljšujejo. Posebej velja izpostaviti nadpovprečne finančne rezultate, ki dosegajo visoko donosnost, ter nadpovprečno rast prometa, posebej na kontejnerskem segmentu, kjer je Koper prehitel vsa sosednja pristanišča in prevzel vodilno vlogo ter pomemben tržni delež. Izjemen napredek je bil narejen tudi s pretovorom avtomobilov ter na nekaterih drugih segmentih.
- Študija ugotavlja, da so med drugim konkurenčna prednost pristanišča nadpovprečno kakovostne in učinkovite pristaniške storitve (posebej v primerjavi s Trstom in Reko).
- Študija pozitivno ocenjuje model upravljanja pristanišča kot učinkovit in tržno usmerjen in predlaga njegovo ohranitev.
- Študija kaže, da je t.i. outsourcing izvajanja pristaniških storitev (v Kopru je to v obliki modela IPS) stalna praksa v večini pristanišč in jo ocenjuje za ustrezno tudi v bodoče.

Zaradi lažjega razumevanja odgovorov na vprašanja VZMD je potrebno opozoriti na metodološke nedoslednosti študije:

- nekateri viri podatkov in informacij so nezanesljivi, izračuni in ugotovitve pa so pogosto napačni, nekonsistentni, pavšalni in pri posameznih primerih celo amaterski;
- pristaniški subjekti (terminali, pristanišča itd.), ki so jih avtorji uporabili v študiji, niso primerljivi po vsebini dejavnosti; strukturi prometa; modelih upravljanja pristanišč; načinu financiranja pristaniških zmogljivosti; davčnih ugodnosti, obremenitvah ter zakonodajnih okvirih; geografskih izhodiščih in drugih pogojih delovanja; hkrati pa skozi celotno analizo niso uporabljeni vedno isti subjekti in enaki časovni intervali oziroma obdobja;
- kontradiktornost predpostavk in ugotovitev med samimi poglavji študije, predvsem vezano na potrebo po naložbah in izkoriščenost zmogljivosti ter projekcijami pretovora do 2025;

- neuravnoteženost obravnave celovitega poslovanja glede na dejavnost družbe/pristanišča, saj se velika večina primerjav in analiz nanaša le na kontejnerski segment, ugotovitve in ukrepi pa se nanašajo na celotno družbo/pristanišče.

Iz navedenega sledi, da študija napačno interpretira določena odstopanja, kar kaže na neupoštevanje pogojev delovanja družbe in panoge. Kritike iz študije zato niso merodajne in jih nikakor ne bi smeli povzemati v javnosti za ocenjevanje poslovanja družbe.

Delničar VZMD pričakuje od uprave družbe, da se opredeli do navedb predsednice uprave SDH Lidije Glavina, izrečenih na 28. skupščini delničarjev Luke Koper, ki naj bi izhajale iz omenjene študije:

»Ugotovljeno je, da ima Luka Koper najnižje cene storitev v regiji.«,
 »Operativni kazalci kažejo na preveliko količino opreme ali njihovo premajhno izkoriščenost.«,
 »Vprašljiva sposobnost realizacije investicij, saj Luka Koper v bližnji preteklosti ni bila sposobna izvesti vseh načrtovanih investicij oziroma so bile izvedene z zamudo.«

- **NE DRŽI, da ima Luka Koper najnižje cene storitev v regiji.** Prvič, študija ugotavlja, da »se zdi, da bi Koper lahko imel nižje cene pristaniških storitev z vidika končnega porabnika«. Študija ni analizirala dogovorjenih cen pretovora kontejnerjev, ki jih imajo pristanišča (terminali) z ladjarji, zato so zaključki strokovno neutemeljeni. Poleg tega študija temelji zgolj na podatkih za kontejnerski segment, zato so ugotovitve študije zavajajoče, saj nakazujejo, da so v Kopru najnižje cene pristaniških storitev v regiji pri vseh blagovnih skupinah.
- **NE DRŽI, da družba razpolaga s preveliko količino opreme ali njihovo premajhno izkoriščenost.** Izračuni študije se nanašajo zgolj na kontejnerski segment, pri čemer ni jasno, katero terminalsko opremo primerjajo; sklepamo, da gre za terminalske vlačilce, za katere pa predstavljene vrednosti ne vključujejo dejansko razpoložljive mehanizacije terminala, zato izhodiščni podatki niso ustrezni, sami izračuni in ugotovitve pa ne upoštevajo značilnosti delovanja terminala ter uporabe mehanizacije tudi za druge storitve in procese izven kontejnerskega terminala. Študija amatersko ugotavlja, da je uporaba obalnih dvigal neoptimalna in to podkrepi na osnovi ene same fotografije, na podlagi katere je napačno ugotovljeno, da je v uporabi le eno dvigalo, čeprav sta dejansko aktivni dve. Ta ugotovitev tudi izkazuje nepoznavanje načina odrejanja števila dvigal v ladijskem procesu, saj se ekonomiko in operativno učinkovitost zasleduje na podlagi različnih kriterijev (dolžina ladje, število načrtovanih manipulacij itd.). Po drugi strani pa študija potrjuje dobro zasedenost kritične infrastrukture in nujne naložbe v nove zmogljivosti, predvsem priveze, vhode, skladiščne površine.
- **NISO utemeljeni dvomi v sposobnost realizacije investicij s strani Luke Koper.** Izkušnje iz leta 2016 kažejo, da je družba sposobna učinkovito izvajati naložbe, saj je družba realizirala preko 80% vrednosti naložb glede na letni načrt. Do zamud večinoma prihaja zaradi zahtevnih in dolgotrajnih upravnih postopkov ter s tem kasnitev pri izdajanju soglasij.

Predstavniki SDH so na skupščini poudarili tudi, da je razlog za razmeroma dobre rezultate družbe in rast pretovora konjunktura, kar ne drži, saj sosednja pristanišča niso povečevala rezultatov in prometa z enako dinamiko. Prav tako je rast pretovora bistveno višja in neprimerno hitrejša od konjunktura v našem gravitacijskem območju (primerjava rasti BDP in trgovine v Sloveniji in zalednih državah).

Ne glede na zavajajoče interpretacije in dvome v uspešnost poslovanja družbe verjamemo, da bodo delničarji ohranili zaupanje v dejanske in revidirane poslovne rezultate družbe ter strateške priložnosti.

Uprava družbe